

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

16/2187-

10.05.2016

Dekning av utgifter til behandlingshjelpemidler og hårfjerning for personer som behandles for transseksualisme/kjønnsdysfori - Presisering av helseforetakenes ansvar

Departementet viser til brev av 20.08.2014 til de regionale helseforetak om overnevnte. I brevet presiserer departementet at kompresjonsplagg, vaginablokker og hårfjerning er å anse som behandlingshjelpemidler for pasienter som behandles for transseksualisme.

Hjelpemidlene inngår som elementer i den medisinske kjønnsendringsprosessen, hvis formål er å hjelpe pasienten til å oppnå et annet kjønnsuttrykk. Utgiftene til slike hjelpemidler skal dermed belastes helseforetakene. Departementet skrev videre at "penisprotese regnes inntil videre som et seksualteknisk hjelpemiddel for pasientgruppen og vil etter søknad fra lege kunne dekkes over folketrygden."

Helse- og omsorgsdepartementet har i etterkant av brevet i 2014 mottatt flere henvendelser om at pasienter ved flere helseforetak ikke får innvilget enkelte behandlingshjelpemidler og at de får beskjed om selv å dekke kostnadene for disse. Dette gjelder bl.a. hårfjerning. I tillegg er vi blitt gjort oppmerksomme på at penisproteser laget for andre formål enn seksuell aktivitet, dvs. ikke-erigerte proteser, ikke faller inn under definisjonen av seksualtekniske hjelpemidler og således ikke dekkes over folketrygden.

Vi presiserer at formålet med både hårfjerning, vaginablokker, kompresjonsplagg og ulike typer penisproteser er å hjelpe pasientgruppen til i størst mulig grad å oppnå ønsket kjønnsuttrykk og som ligger til grunn for den medisinske behandlingen de mottar.

Postadresse
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo
postmottak@hod.dep.no

Besøksadresse
Teatergt. 9
www.hod.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
983 887 406

Spesialisthelsetjeneste-
avdelingen

Saksbehandler
Sjur Øverbø Andersen
22248272

Siden den ene typen penisproteser faller utenfor formålsbestemmelsene i folketrygdloven, presiserer departementet her at ikke-erigerte proteser skal regnes som behandlingshjelpemiddel for pasientgruppen. Pasienter med behov for denne typen proteser i forbindelse med kjønnskorrigerende behandling skal få utgiftene til innkjøp, tilpasning mv. dekket av helseforetaket.

Oppsummering:

Departementet presiserer at rett til behandling for transseksualisme gir rett til dekning av behandlingshjelpemidler som ledd i behandlingen. Behandlingshjelpemidler som skal dekkes av helseforetaket er: Hårfjerning, ikke-erigerte penisproteser, kompresjonsplagg og vaginablokker.

Vi ber om at helseforetakene innretter sin praksis i henhold til overnevnte.

Med vennlig hilsen

Cathrine Meland (e.f.)
ekspedisjonssjef

Sjur Øverbø Andersen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Kopi til:

Harry Benjamin ressurscenter	Christian Krohgs gate 34	0186	OSLO
Harry Benjamin ressurscenter	Christian Krohgs gate 34	0186	OSLO
Helsedirektoratet	Postboks 7000 St. Olavs plass	0130	OSLO

Adresseliste

Helse Midt-Norge RHF	Postboks 464	7501	STJØRDAL
Helse Nord RHF	Postboks 1445	8038	BODØ
Helse Sør-Øst RHF	Postboks 404	2303	HAMAR
Helse Vest RHF	Postboks 303 Forus	4066	STAVANGER